Louis Bolk Instituut

Teeltsheet

Mengteelt tarwe en veldboon (bio)

Peulvruchten is een gunstige gewasgroep in het bouwplan; het bindt stikstof uit de lucht, wortelt diep en is goed voor de gewas- en biodiversiteit. Afzet is vooral naar het veevoer, maar er is toenemende belangstelling uit de hoek van de vleesvervangers. Veldboon kan goed in mengteelt met tarwe worden geteeld, wat een aantal voordelen heeft.

Peulvruchten komen langzaam maar zeker weer terug in het bouwplan. Het veldbonenareaal is de laatste 10 jaar gestegen van nog geen 300ha naar bijna 1.100 ha (CBS). Peulvruchten van eigen bodem kunnen een deel van de soja importen vervangen en zijn gegarandeerd GMO vrij. De voordelen van de mengteelt tarwe-veldboon zijn onder andere:

- Goede onkruidonderdrukking;
- Hogere totaal opbrengst;
- Goede bakkwaliteit tarwe (2-3 procent punt meer eiwit);
- Risicospreiding;
- Nog meer biodiversiteit.

Vruchtwisseling

- Teel peulvruchten in een vruchtwisseling van minimaal 1:6;
- Veldboon is een waardplant voor Pratylenchus en Ditylenchus;
- Oppassen met Sclerotinia gevoelige gewassen, zoals peen en aardappel in de rotatie (veldboon houdt de besmetting in stand);
- Hanteer een vruchtwisseling van 1:3 met andere vlinderbloemigen, zoals een vangewas of grasklaver.

Bodem

- De hoogste opbrengsten worden behaald op rijke grond;
- Kan ook op lichtere grond (dit maakt mengteelt erg geschikt voor ‘bonte’ percelen of overgangsgronden);
- Kan niet tegen extreme droogte;
- Is gevoelig voor structuurschade;
- Actieve stikstofbinding vindt plaats bij een bodem pH>5.2. Maar een voldoende kalktoestand is belangrijker.

Rassenkeuze

- Veldboon: rekening houden met de afzet;
- Tannines verlagen de verteerbaarheid door éénmagigen:
  - Bontbloeiend = hoog tannine gehalte (vaak hogere opbrengst, bijvoorbeeld Fuego);
  - Witbloeiend = laag in tannine: Taifun, Imposa, Columbo, Organdy.
- Mens en pluimvee zijn intolerant tegen vicine/convicine:
  - Laag in vicine/convicine: Tiffany, Divine, Victus.
- Winterveldboon geeft hogere opbrengst en betere onkruidonderdrukking: Organdy (=witbloeiend!), Hiverna;
- Tarwe: niet te vroeg rijpend, geen kortstro ras.

Zaai

- Van eind februari tot begin april;
- Veldboon: 30 - 40 zaden per m^2; 180 kg/ha (afhankelijk van DKG);
- Tarwe: 1/3 tot ½ van monoteelt; 80 kg/ha;
- Machine: nokkenrad of pneumatisch;
- Diepte bij 1 werkgang: 5-6 cm;
- Diepte bij 2 werkgangen (voorkeur), tarwe: 2-3 cm, veldboon: 7-10 cm;
- Veldboon diep zaaien voorkomt schade door duiven en kraaiachtigen;
- Rij-afstand van 12 tot 50 cm, afstemmen op de onkruidbestrijding.

Bemesting

- Veldboon legt stikstof uit de lucht vast in de wortelknolletjes en heeft geen N bemesting nodig;
- Na de teelt een (winterhard) vanggewas inzaaien om de rest-stikstof de winter door te krijgen;
- Bij voldoende P en K toestand geen bemesting nodig;
- Op lichte zandgrond eventueel 15m^2 d.m. als startgift.

Onkruid, ziektes en plagen

- Onkruidbestrijding: 3-4x eggen en 3-4x schoffelen;
- In de veldboon:
  - Chocoladevlekkenziekte (*Botrytis fabae*) kan flinke opbrengstreductie veroorzaken; verder bruine roest en bladvlekkenziekte. Er zijn rasverschillen in gevoeligheid;
  - Zwarte bonenluis: begint vaak op zwakke planten/ plekken, voordat natuurlijke bestrijders actief worden.
- In de tarwe (o.a.):
  - Gele en bruine roest;
  - Bladluizen.
- In mengteelt wordt de ontwikkeling van ziektes en plagen afgeremd.

Opbrengst

- 5.000 tot 7.000 kg per hectare (BIO);
- Aandeel bonen variabel: 40 – 60%;
- Stabielere opbrengst door mengteelt.

Meer weten?

Neem contact op met:
Abco de Buck
E-mail: a.debuck@louisbolk.nl
Telefoon: 06 - 53 55 47 26